

Åtgärdsplan mot segregation

Lite bättre, steg för steg

Diarienummer: KS 2020-754
Datum: 2020-11-30
Handläggare: Ellen Henriksen, Filippa Blomberg, Mikael Borin och Karin Olanders
Organisation: Kommunledningsförvaltningen samt Kultur- och fritidsförvaltningen

Innehåll

1	Inledning	4
2	Bakgrund	4
2.1	Segregationens orsaker och konsekvenser	5
2.2	Processen för att ta fram åtgärdsplanen	5
2.3	Genomförande och uppföljning av åtgärdsplanen	6
3	Åtgärdsplan mot segregation	7
3.1	Fem utvecklingsområden och 60 åtgärder	7
3.2	Fem viktiga perspektiv ska genomsyra vårt arbete	7
3.2.1	Samverkan	8
3.2.2	Kommunikation	8
3.2.3	Delaktighet	9
3.2.4	Jämlikhet	9
3.2.5	Jämställdhet	9
3.3	Utvecklingsområde 1: Ökad trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället	10
3.3.1	Nuläge	10
3.3.2	Vad kommunen behöver göra	10
3.3.3	Åtgärder	10
3.4	Utvecklingsområde 2: Fler i arbete eller meningsfull sysselsättning	16
3.4.1	Nuläge	16
3.4.2	Vad kommunen behöver göra	17
3.4.3	Åtgärder	17
3.5	Utvecklingsområde 3: Utbildning för att barn och vuxna ska nå sin fulla potential	21
3.5.1	Nuläge	21
3.5.2	Vad kommunen behöver göra	22
3.5.3	Åtgärder	23
3.6	Utvecklingsområde 4: Trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping	26
3.6.1	Nuläge	26
3.6.2	Vad kommunen behöver göra	26
3.6.3	Åtgärder	27
3.7	Utvecklingsområde 5: En rikare fritid för alla	31
3.7.1	Nuläge	31
3.7.2	Vad kommunen behöver göra	32
3.7.3	Åtgärder	32
4	Sammanfattning av nulägesbilder	36
4.1	Berga	36
4.2	Ryd	37
4.3	Skäggetorp	38
5	Bilagor	38

1 Inledning

Denna åtgärdsplan utgör grunden för Linköpings kommuns fortsatta arbete för att minska den rumsliga segregation som medför negativa effekter för samhället och individen. I områdena Berga, Ryd och Skäggetorp bor en hög andel invånare med svag socioekonomi och liknande utmaningar tillsammans, till stor del åtskilda från andra socioekonomiska grupper i Linköping. För att de som lever i områdena ska få jämlika förutsättningar och möjligheter som de som bor i andra delar av Linköping krävs särskilda insatser.

Åtgärdsplanen utgör en plattform för tvärssektoriell samverkan mellan kommunens förvaltningar med syfte att minska och motverka de negativa effekterna av segregation i de geografiska områdena Berga, Ryd och Skäggetorp.

De åtgärder som presenteras i åtgärdsplanen ingår i huvudsak i förvaltningarnas verksamhetsplaner för år 2021. De åtgärder som redovisas i planen är insatser som kräver särskilda insatser avseende samordning och samverkan mellan förvaltningarna. Vissa åtgärder är pågående och ingår i nämndernas/förvaltningarnas basuppdrag, vissa är en vidareutveckling av det som redan genomförs, och några är helt nya för kommunen. De totalt 60 åtgärderna ska inte ses som en ensam lösning för att minska de negativa effekterna av segregation, utan som ett komplement till kommunens ordinarie arbete och insatser av mer genomgripande strukturell karaktär.

2 Bakgrund

I januari 2020 beslutade kommundirektören om en ny modell för ledning och samordning av insatser mot segregation samt trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

Att motverka segregation, öka den upplevda tryggheten och att bedriva ett aktivt brottsförebyggande arbete är tydliga politiska prioriteringar.

Prioriteringarna uttrycks bland annat i de kommunövergripande målen:

- Ett attraktivt och tryggt Linköping
- Valfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum
- Stark gemenskap och människor i arbete
- Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv
- Hög kunskap med skolor i framkant

Inriktningen är att minska och motverka rumslig segregation som ger negativa effekter för samhället och individen.

Insatserna fokuseras främst till de tre områden där flest invånare med svagare socioekonomi bor; Berga, Ryd och Skäggetorp. I områdena bor en hög andel invånare med svagare socioekonomi och liknande utmaningar tillsammans, till stor del åtskilda från andra socioekonomiska grupper i Linköping. Det finns därför ett behov av insatser i dessa områden för att de som lever där ska få jämlika förutsättningar och möjligheter som de som bor i andra delar av Linköpings kommun.

2.1 Segregationens orsaker och konsekvenser

Segregation innebär att människor med olika bakgrund, som exempelvis socioekonomisk status, lever åtskilda, bor i olika områden, går i olika skolor, arbetar på olika arbetsplatser eller inom olika yrken. Det handlar inte bara om att de lever åtskilda utan också om att de anses ha olika status vilket påverkar människors livsvillkor och hälsa på olika sätt, till exempel att barn som växer upp i olika områden får olika förutsättningar i livet.

Fokus i Linköping är att minska den rumsliga segregation som medför negativa effekter för samhället och individen. Det är inte ett enskilt område som är segregerat utan hela kommunen som är uppdelad.

2.2 Processen för att ta fram åtgärdsplanen

Beslutet från kommundirektören om en ny modell för ledning och samordning av insatser mot segregation kom i januari 2020. Modellen innebär en styrgrupp bestående av förvaltningschefer från flera förvaltningar, samt en ledning- och samordningsgrupp bestående av avdelningschefer från motsvarande förvaltningar. Lednings- och samordningsgruppen kallas för SMS-gruppen (samordning mot segregation).

SMS-gruppen fick i uppgift att ta fram förslag till nulägesbilder, målbilder och handlingsplaner som styrgruppen därefter skulle besluta om. Nulägesbilder med fokus på de utmaningar och knäckfrågor som behöver lösas i områdena har arbetats fram. Berga och Skäggetorps nulägesbilder togs fram under våren, Ryds tillkom under hösten. Utmaningarna från nulägesbilderna har legat till grund för denna åtgärdsplan som innehåller fem utvecklingsområden med sammanlagt 60 åtgärder.

Berga, Ryd och Skäggetorp skiljer sig åt till viss del, men SMS-gruppen har under arbetets gång kunnat konstatera att utmaningarna ändå till stor del är liknande i områdena. Därför har en gemensam åtgärdsplan för områdena tagits fram. Utvecklingsområdena är gemensamma även om behoven till viss del skiljer sig åt mellan områdena. Många åtgärder är gemensamma för både Berga, Ryd och Skäggetorp och vissa avser enbart ett område. Hur åtgärderna kommer genomföras praktiskt kommer att skilja sig åt i områdena beroende på förutsättningar och behov.

Förutom de fem utvecklingsområdena och de 60 åtgärderna har också fem perspektiv identifierats som extra viktiga att ha med i fortsatt arbete. Perspektiven ska genomsyra allt arbete som görs.

Denna åtgärdsplan med utvecklingsområden och åtgärder har utarbetats av SMS-gruppen, godkänts av styrgruppen och beslutats av kommundirektören.

2.3 Genomförande och uppföljning av åtgärdsplanen

Varje utvecklingsområde innehåller ett antal åtgärder. Vid varje åtgärd finns beskrivet vilket eller vilka områden som avses, vilken förvaltning eller enhet som är huvudansvarig för genomförandet, hur åtgärden är tilltänkt att finansieras och inom vilken tidsram. Det framgår även om åtgärden är en helt ny åtgärd, en vidareutvecklad åtgärd eller en vidmakthållen åtgärd.

Genomförandet av den enskilda åtgärden sker oftast i samverkan mellan flera olika förvaltningar, avdelningar, enheter eller aktörer. Huvudansvaret för åtgärden innebär ett ansvar för initiering, förankring, genomförande och uppföljning av respektive åtgärden inom givna ramar.

Majoriteten av åtgärderna är inarbetade i förvaltningarna verksamhetsplaner och är därmed finansierade i nämndernas internbudget för 2021, dessa kommer således följas upp inom ordinarie styr- och ledningsstruktur. Några åtgärder är dock inte fullt ut konkretiserade verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Dessa åtgärder kommer att behandlas politiskt under 2021.

För att få en sammanhållen bild av hur arbetet med åtgärdsplanen fortlöper kommer åtgärdsplanen i sin helhet att följas upp årligen. Det planeras dels för en övergripande uppföljning av huruvida åtgärderna är genomförda, pågående eller ej påbörjade samt en avstämning om vi rör oss i rätt riktning. Det vill säga om vi har valt rätt åtgärder och vilken effekt de fått. Om behov finns kan åtgärdsplanen uppdateras eller kompletteras med fler eller förändrade åtgärder för att bättre möta behoven inom respektive utvecklingsområde inför kommande år.

3 Åtgärdsplan mot segregation

3.1 Fem utvecklingsområden och 60 åtgärder

Fem utvecklingsområden för Berga, Ryd och Skäggetorp har arbetats fram. Det är fem områden inom vilka Linköpings kommun ser ett behov av att kraftsamla för att åstadkomma en positiv utveckling. Utvecklingsområdena har formats utifrån Linköpings kommunövergripande mål och regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation samt nulägesbilderna med fokus på utmaningarna som har identifierats i Berga, Ryd och Skäggetorp, se bilaga 1, 2 och 3.

De fem utvecklingsområdena är:

- Ökad trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället
- Fler i arbete eller meningsfull sysselsättning
- Utbildning för att barn och vuxna ska nå sin fulla potential
- Trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping
- En rikare fritid för alla

Utvecklingsområdena är gemensamma för Berga, Ryd och Skäggetorp. Under respektive utvecklingsområde beskrivs kort nuläget och vilka utmaningar kommunen ser samt vilken utveckling som kommunen önskar åstadkomma. I vissa fall specificeras särskilda utmaningar inom något av områdena.

Under varje utvecklingsområde finns ett antal konkreta åtgärder som kommunen ska genomföra för att flytta positionen i rätt riktning. De flesta av åtgärderna gäller alla tre områden, några är specifika för ett område, alternativt så genomförs de till en början i ett av områdena för att sedan utvärderas.

Vid varje åtgärd finns en utpekad ansvarig förvaltning och i vissa fall även enhet/avdelning. Några av åtgärderna är mindre omfattande och genomförs av utpekad förvaltning inom ordinarie verksamhet, medan andra åtgärder är mer omfattande och kräver samverkan mellan fler, eller andra beslut för att verkställas.

3.2 Fem viktiga perspektiv ska genomsyra vårt arbete

Fem viktiga perspektiv ska beaktas och genomsyra vårt arbete i varje utvecklingsområde och åtgärd. Det handlar om delaktighet, jämlikhet, jämställdhet, kommunikation och samverkan.

De fem utvecklingsområdena och de 60 åtgärderna ska genomsyras av perspektiven samverkan, information, delaktighet, jämlikhet och jämställdhet.

3.2.1 Samverkan

En stor utmaning hittills i områdena har varit att många olika aktörer genomför insatser eller projekt var för sig utan samordning och samverkan. Även internt inom kommunen har det funnits brister sett till samverkan och samordning av de insatser som genomförts i Berga, Ryd och Skäggetorp. Ingen kan lösa utmaningarna själv, utan alla krafter behövs och kommunen behöver arbeta i samma riktning. Förhoppningsvis kan det också leda till större tydlighet för kommuninvånarna när kommunen är mer samlad.

Följande ska beaktas:

- Samverkan med aktörer (internt eller externt) ska ske för mervärde sett till förväntat resultat.
- Inblandade parter ska eftersträva hållbara samverkansstrukturer.

3.2.2 Kommunikation

Kommunikationen behöver utvecklas inom kommunens organisation och ut mot kommuninvånarna. Att den interna kommunikationen behöver utvecklas hänger ihop med att den interna samverkan behöver utvecklas. Det är viktigt att rätt personer får kännedom om rätt saker och att viktig information inte försvinner i flödena.

Följande ska beaktas:

- Kommunikation ska vara anpassad efter målgruppen.
- Samarbetsplattformen Google Workspace ska användas för att skapa effektivare interna kommunikationsformer.

3.2.3 Delaktighet

Delaktighet och demokrati handlar om att alla ska ha möjlighet att engagera sig, vara med och påverka i samhällsfrågor och samhällsutvecklingen, men också om att delta i samhället. Valdeltagande, engagemang i civilsamhället och tillit till andra människor är lägre bland boende i områden med socioekonomiska utmaningar jämfört med andra områden och riket som helhet.

Följande ska beaktas:

- Delaktighet ska möjliggöras anpassat till tilltänkt målgrupp.

3.2.4 Jämlikhet

Jämlikhet innebär att alla människor är lika mycket värda och har samma rättigheter oavsett etnicitet, ålder, kön, sexuell läggning, religion och funktionsnedsättning. I ett jämlikt samhälle lever människor ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. För att till exempel uppnå en jämlik hälsa är det viktigt att människor ges likvärdiga villkor och förutsättningar. I utformandet av insatser är det viktigt att ha en medvetenhet om att olika maktordningar i samhället inverkar på människors möjligheter att delta i samhället på lika villkor.

Följande ska beaktas:

- Jämlikhetsperspektivet ska beaktas.
- Åtgärder ska i sin utformning och intensitet utgå från individernas behov.

3.2.5 Jämställdhet

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom livets alla områden. Makt fördelas olika i samhället beroende på föreställningar om kön. I Berga, Ryd och Skäggetorp finns utmaningar kopplat till jämställdhet. Det är till exempel en högre andel kvinnor som är arbetslösa jämfört med män.

Följande ska beaktas:

- Jämställdhetsperspektivet ska beaktas.

3.3 Utvecklingsområde 1: Ökad trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället

3.3.1 Nuläge

I Berga, Ryd och Skäggetorp förekommer kriminalitet och brottslighet. Det förekommer regelbundet samlingar av ungdomar vilket skapar oro, främst kring centrumen. Cykelstölder, skadegörelse och narkotikaförsäljning är vanligt förekommande. I områdena riskerar barn och unga att dras in i kriminella miljöer. Mycket verksamhet sker som dold brottslighet men då och då sker incidenter som påverkar allmänheten och skapar stor otrygghet, exempelvis skjutningar eller större bränder. I Berga, Ryd och Skäggetorp finns det platser som upplevs som otrygga.

Skäggetorp är klassat som ett särskilt utsatt område av polisen, där kriminella gäng har en inverkan på lokalsamhället.

I Berga är det generellt något lugnare avseende kriminella gäng, men det förekommer störningar framförallt i vissa delar av området, likaså i Ryd.

I Berga, Ryd och Skäggetorp finns det många människor som lever i utanförskap eller i social utslagning. Dessa individer behöver olika former av stöd från samhället och hjälp för att integreras. Samtidigt finns det också en bristande tilltro till myndigheter och kommunen, och det stöd och skydd som kan erbjudas. Kommunen är idag inte tillräckligt synlig, närvarande och tillgänglig för de som behöver hjälp, särskilt inte utanför kontorstider.

3.3.2 Vad kommunen behöver göra

Tryggheten, gemenskapen och delaktigheten i samhället för människor som bor i Berga, Ryd och Skäggetorp behöver ökas genom olika åtgärder. Kommunen behöver tillsammans med polisen och andra aktörer arbeta för att minska kriminaliteten, arbeta förebyggande, förhindra att fler blir kriminella och att barn och unga dras in i kriminalitet. Kommunen behöver också bryta strukturerna och förebygga riskfaktorerna. Att ständigt arbeta för att förbättra den fysiska miljön, skapa positiva mötesplatser och ta bort otrygga platser är också en viktig del.

Kommunen behöver samla sig och stå enad som en mer synlig aktör i områdena, närvaron behöver intensifieras även utanför kontorstid på kvällar och helger. Samverkan behöver förbättras mellan alla de aktörer som arbetar ute i områdena, både internt mellan kommunala verksamheter men även externt mellan kommunen och andra aktörer. De invånare som behöver hjälp, stöd och information ska enkelt veta vart de kan vända sig, och vid behov slussas rätt. För att skapa så goda förutsättningar som möjligt behöver kunskapshöjande insatser för kommunens aktörer genomföras.

3.3.3 Åtgärder

1.1. Bilda områdesteam

<p>Lokala team bestående av olika kompetenser bildas och verkar tillsammans ute i områdena nära kommuninvånarna.</p> <p>Områdesteamet ska möta kommuninvånarna de tider där behov finns. Fokuserar på social brottsprevention. Är en länk mellan kommunens förvaltningar, bolagen, civilsamhället, polisen samt andra aktörer och har ett samordningsansvar.</p> <p>Genomförs i samverkan med Leanlink, KLF, säkerhetsenheten, UAF, KoF.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: SOF, Leanlink</p>	<p>Finansiering och tid: Utredning genomförs inom ram hösten 2020.</p> <p>Verkställighet efter utredning ej finansierad.</p>
<p>Ny åtgärd.</p>			

1.2. Utred och etablera socialtjänst närmare kommuninvånarna i Berga, Ryd och Skäggetorp

<p>Syftet är att socialtjänstens olika delar inom Individ & Familjeomsorgen, myndighet och utförare ska kunna arbeta närmare kommuninvånarna i områdena med förebyggande, åtgärdande och stödjande insatser. Detta för att nå grupper som är svåra att nå på grund av segregering. Lärdomar ska tas från nuvarande arbete med områdesbaserad socialtjänst. Socialtjänsten ska också utveckla och strukturera samverkan med andra aktörer i välfärdskedjan för att bättre uppfylla samhällskontraktet och möta de i behov av stöd.</p> <p>Syfte, mål och definition av uppdraget/begreppet behöver tas fram. Efter utredning bör det nya arbetssättet eller modellen etableras skyndsamt.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: SOF, Leanlink</p>	<p>Finansiering och tid: Utredning genomförs inom ram.</p> <p>Planeras utredas under hösten 2021.</p> <p>Verkställighet efter utredning ej finansierad.</p>
--	--	--	---

Vidareutvecklad åtgärd.

1.3. Uppdatera och vidareutveckla styrdokument samt samverkan kring avhopparkerksamhet

Stärk samverkan mellan berörda parter för att förebygga kriminalitet och erbjuda stöd till individer som vill bryta sitt kriminella liv. Genomförs inom Social insatsgrupp (SIG). Det finns idag policydokument och instruktion som ska uppdateras utifrån nationella styrdokument. Dessa gäller hela Linköpings kommun. Genomförs med stöd av säkerhetsenheten.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: SOF	Finansiering och tid: Uppdatering av styrdokument genomförs inom ram. Uppdatering sker under 2021. Verkställighet efter uppdatering ej finansierad.
---	--------------------------------------	------------------	--

Vidmakthållen åtgärd/vidareutvecklad åtgärd.

1.4. Starta upp och utveckla mötesplatsen Berga By för kommuninvånarna

Starta upp och utveckla Berga By till en positiv, naturlig mötesplats för Bergas invånare. Öppettiderna ska testas att anpassas efter områdets behov. Förvaltningarnas gemensamma uppdrag bör förtydligas. Genomförs tillsammans med SOF och VSS genom Kontakt Linköping.	Område: Berga	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Startar 2021
---	------------------	------------------	--

Ny åtgärd.

1.5. Utveckla Kontakt Linköpings arbetssätt i områdena

Eftersom många i områdena har behov av hjälp med samhällsvägledning och praktiska frågor är det viktigt att Kontakt	Område: Berga, Ryd	Ansvarig: VSS	Finansiering och tid:
---	-----------------------	------------------	-----------------------

Linköping anpassar arbetssättet för att möta och stötta kommuninvånare utifrån behov. Gärna lokaliserat till mötesplatser i områdena eller med koppling till områdesteamen.	och Skäggetorp		Genomförs inom ram. Planering påbörjas Q1/2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

1.6. Ta fram kommuninternt utbildningspaket för att höja kunskapsnivån kring rättighetsbaserat arbete, inriktning segregation

Ett internt utbildningspaket ska tas fram och spridas. Syftet med utbildningen är att höja den allmänna kunskapsnivån hos kommunens anställda kring rättighetsbaserat arbete, med inriktning segregation. Detta för att sträva efter att kommuninvånarna får sina rättigheter tillgodosedda oavsett individuella förutsättningar.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF (hållbarhets-enheten)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Tas fram och genomförs under 2021.
Ny åtgärd.			

1.7. Vidareutveckla metoden EST (Effektiv samordning för trygghet)

Fler rapportörer ska rekryteras till EST och lägesbilden vidareutvecklas.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets-enheten	Genomförs inom ram. Pågående.
Vidareutvecklad åtgärd.			

1.8. Fortsatt stärkt samverkan med polisen genom medborgarlöftet

En handlingsplan som tar avstamp i medborgarlöftet för trygghetskapande och brottsförebyggande åtgärder har tagits fram av kommunen och polisen under våren 2020. Samverkan och arbete med	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets-enheten	Genomförs inom ram. Pågår.
--	--------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------

prioriterade frågor enligt den ska ske.			
Vidareutveckla åtgärd.			

1.9. Utöka relationsbyggande arbete mellan unga och polis och räddningstjänst

Fortsätta och utöka det relationsbyggande arbetet mellan blåljuspersonal och barn och ungdomar när läget är lugnt, istället för att mötas när incident inträffat. En naturlig kontaktyta med barn/ungdomar samt personal inom skola och fritidsverksamhet behöver finnas.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF för genomförande i skolan, KoF för genomförande i fritidsverksamhet	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2021.
Vidareutvecklade åtgärd.			

1.10. Ta fram en krishanteringsplan för akuta händelser

En plan som tydliggör central styrning, ansvarsfördelning och skeden vid en akut händelse ska tas fram, ex brand eller skjutning. Viktigt att kommunen agerar enhetligt och kraftfullt och finns på plats snabbt vid eventuella incidenter för att informera och möta upp kommuninvånare. Ska kopplas till områdesteamen.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhetsenheten	Genomförs inom ram. Påbörjad.
Ny åtgärd.			

1.11. Etablera strukturer för systematisk, kontinuerlig dialog med civilsamhället, kommuninvånarna och aktörer i områdena

En strukturerad plan för systematisk, kontinuerlig dialog med föreningar och civilsamhällesaktörer ska tas fram och genomföras. Genom kontinuerlig dialog kan bättre	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF (hållbarhetsenheten)	Genomförs inom ram. 2021.
--	--------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------

förutsättningar för samordning och samverkan skapas mellan olika aktörer samt mellan kommunen och civilsamhället. Planen ska även innefatta struktur för kontinuerlig dialog med kommuninvånare i områdena.			
Ny åtgärd.			

1.12. Utveckla lokala brottsförebyggande grupper

Områdesgrupper, så kallade lokala brottsförebyggande grupper, ska startas upp. Syftet med grupperna är att svara för den operativa och lokalt förankrade delen i kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Fokuserar på social och situationell brottsprevention.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets- enheten	Genomförs inom ram. Påbörjas 2021.
Ny åtgärd.			

1.13. Fortsatt stärkt samverkan med Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)

Förstärkt samverkan mellan kommunen och RTÖG kopplat till förebyggande säkerhetsarbete (brand och trygghet).	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets- enheten	Genomförs inom ram. Påbörjas 2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

1.14. Genomför och arbeta vidare utifrån ”Lägesbild över kriminell påverkan i lokalsamhället” samt ”Trygghetsundersökningar”

Mätningarna kan användas för att följa upp vidtagna åtgärder, prioritera insatser samt som en del i lägesbildsarbetet. Genomförs i samverkan med Polisen.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets- enheten	Genomförs inom ram. Pågår.
---	--	--	--------------------------------------

Vidmakthållen åtgärd.

1.15. Genomför Aslansamtal

Bekymringssamtal är ett verktyg för samtal med unga om riskbeteende i förhållande till kriminalitet. Samtalet hålls tillsammans med barn, föräldrar och polis.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: Leanlink/ Råd & Stöd	Genomförs inom ram. Pågår.
Vidmakthållen åtgärd.			

1.16. Fortsätt arbeta med lokal operativ myndighetssamverkan (LOS)

LOS-nätverket planerar och genomför operativa insatser för att bekämpa kriminell näringsverksamhet.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets-enheten	Genomförs inom ram. Pågår.
Vidmakthållen åtgärd.			

3.4 Utvecklingsområde 2: Fler i arbete eller meningsfull sysselsättning

3.4.1 Nuläge

I Berga, Ryd och Skäggetorp är förvärvsfrekvensen generellt sett betydligt lägre än i många andra områden och jämfört med Linköping totalt. Det finns också en skillnad i förvärvsfrekvens mellan kvinnor och män i dessa områden som är större än skillnaden mellan kvinnor och män totalt sett i Linköping. Som exempel var förvärvsfrekvensen för kvinnor i området Rosendal i Skäggetorp 36 %, medan det för kvinnor totalt i Linköping var 75 % år 2018.

Även andelen personer som uppburit ekonomiskt bistånd någon gång under 2018 var betydligt högre i Berga, Ryd och Skäggetorp jämfört med Linköping totalt.

Sammantaget är det många vuxna i Berga, Ryd och Skäggetorp som inte har ett arbete att gå till. Utmaningarna är allra störst i Skäggetorp och delar av Ryd men även i Berga finns det många människor som står utanför arbetsmarknaden. Arbetslöshet har ett bevisat samband med kortare livslängd, ökad risk för hjärt-kärlsjukdom, ohälsosamma levnadsvanor och psykisk ohälsa. Den låga förvärvsfrekvensen får dessutom konsekvenser för hushållens

ekonomi. I Skäggetorp fanns det år 2018 nästan 1800 barn och unga som levde i relativ fattigdom, det vill säga lever i hushåll med låg ekonomisk standard. Det motsvarar 69 % av alla barn och unga i Skäggetorp. I Berga var motsvarande andel 50 %, och i Ryd 52,3 % år 2018. Att leva i en familj med ekonomisk utsatthet påverkar bland annat barns välmående, boendesituation och skolresultat negativt.

3.4.2 Vad kommunen behöver göra

Fler människor i Berga, Ryd och Skäggetorp behöver komma ut i arbete. Att ha ett arbete att gå till är viktigt för individens möjligheter till positiv utveckling, självkänsla, inkludering i samhället, integration, hopp och framtidstro. Det är också mycket viktigt för barn och unga att ha vuxna med ett arbete som förebilder för att motivera till egna studier och försök att söka ett eget arbete.

Flera olika åtgärder behöver vidtas. Kommunen, och även andra arbetsgivare, behöver öppna upp verksamheten mer och se över hur fler personer kan tas emot inom ramen för olika arbetsmarknadsinsatser/åtgärder. Det svåraste är ofta att få ett första jobb. Det är därför också viktigt att fortsätta stötta unga till att få arbetslivserfarenhet, till exempel genom olika satsningar på feriearbeten och extraanställningar. Det kan motivera till att fortsatt vilja jobba och tjäna egna pengar. Det är också viktigt att se över olika utbildningsinsatser så att de på bästa sätt gör individen anställningsbar och matchar efterfrågan på arbetsmarknaden.

3.4.3 Åtgärder

2.1. Kommunen ska ta emot fler personer inom ramen för arbetsmarknadsåtgärder

Ett politiskt uppdrag att genomföra ”heltidsaktiveringen” finns.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: Tar fram platser: samtliga nämnder, Matchar tillsätt- ningen: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2020-2021.
Samtliga nämnder har fått i uppdrag att öka antal arbetsmarknadsplatser i internbudget 2021. Antalet platser övergår 500 stycken per år. AMC fördelar platserna.			
Vidmakthållen åtgärd.			

2.2. Inrätta lokala driftsorganisationer på prov

Miljö- och samhällsbyggnadskontoret ska utreda förutsättningarna att inrätta lokala driftsorganisationer i Berga, Ryd och Skäggetorp i samverkan	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SMK)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram.
--	--	---------------------------	--

med kommunens arbetsmarknadsenhet.			Utreds Q1/2021.
Med bakgrund i de förutsättningar som identifieras efter utredningen rekryteras områdesvärdar som en arbetsmarknadsåtgärd. En lokal driftsorganisation med lokal förankring kan skapa en något högre standard på driften, samtidigt som den bidrar till ansvarstagande och stolthet för den egna stadsdelen.			Planeras genomföras Q2/2021 – Q2/2022.
Ny åtgärd.			

2.3. Genomför kompetenssatsning för timavlönade och tillsvidareanställda med svenska som utbildningsspår för att bredare öppna upp arbetsmarknaden för dessa grupper

Syftet är att öppna upp arbetsmarknaden för fler som idag inte har godkänd nivå i svenska språket för att uppnå kraven för vikarie anställning. Gäller vård och omsorg.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, HR	Finansieras genom stadsbidrag samt inom befintlig ram. 2020-2023.
Ny åtgärd.			

2.4. Utred möjligheten att prioritera ungdomar från Berga, Ryd och Skäggetorp för feriearbete inom kommunen kommande somrar

Utredningen avser att rikta de traditionella feriearbetena. Syftet är att underlätta för ungdomar från områdena att få in en fot på arbetsmarknaden, och att få en meningsfull sysselsättning under sommaren.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF (avd. för gymnasieskola och vuxenutbildning)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Utreds för att genomföras sommaren 2021.
Ny åtgärd.			

2.5. Se över möjligheten att erbjuda fler unga arbete på kvällar och helger

<p>Syftet är att underlätta för ungdomar från områdena att få in en fot på arbetsmarknaden samt att de ska få en meningsfull sysselsättning. Förekommer redan idag inom UngPuls och kan eventuellt utökas i samverkan med arbetsmarknadsenheten. Utred möjligheten att utveckla ”polarna” och koppla till områdesteamen.</p> <p>Utredningen ska ske i samverkan med AMC.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: UAF utreder</p>	<p>Finansiering och tid: Utredning genomförs inom ram.</p> <p>Utredning påbörjas 2021.</p>
<p>Ny åtgärd.</p>			

2.6. Etablera arbetsmarknadsvägledning lokalt i områdena

<p>Exempelvis på Agora i Skäggetorp, i Berga By i Berga och Ryds herrgård i Ryd. Viktigt att det genomförs och blir synligt för kommuninvånarna. Genomförs inom befintligt uppdrag.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: UAF (AMC)</p>	<p>Finansiering och tid: Genomförs inom ram.</p> <p>2021.</p>
<p>Ny åtgärd.</p>			

2.7. Verka för att fler lokala arbetsgivare i områdena tar emot personer inom olika arbetsmarknadsinsatser

<p>Intensifiering av kommunikation och möten med lokala arbetsgivare i områdena behövs för att fler lokala arbetsgivare ska ta emot personer inom olika arbetsmarknadsinsatser. Genomförs inom ”heltidsaktiveringen”.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: UAF</p>	<p>Finansiering och tid: Genomförs inom ram.</p> <p>2021.</p>
<p>Ny åtgärd.</p>			

2.8. Arbeta vidare med Jobbspår, interna och externa

Vuxenutbildningar behöver anpassas i samverkan med företag så att rätt utbildning leder till anställning genom lokal överenskommelse. Jobbspår ingår i DUA, lokal överenskommelse med arbetsförmedlingen finns. Genomförs i samverkan med arbetsgivarna, arbetsförmedling, AMI och VUX.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

2.9. Uppmuntra till entreprenörskap och företagsamhet

Riktade insatser ska genomföras i områdena för att uppmuntra och stötta till entreprenörskap och företagsamhet. Genomförs i samverkan med UAF.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF (Näringsliv- och tillväxtstaben)	Inkluderas i budgetarbetet 2022. Påbörjas därefter.
Ny åtgärd.			

2.10. Stärk samverkan för att bättre fånga upp unga som inte fullföljer eller riskerar att inte fullfölja gymnasiet

Frågan hanteras inom Styrgruppen "Barn & Unga i Samverkan" samt Kommunala aktivitetsansvaret (KAA). KAA har ett uppdrag att utveckla den befintliga handlingsplanen.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Pågående.
Vidmakthållen åtgärd.			

2.11. Skapa fortsättning på Mentorsskapsprogrammet

Fortsätt driva Mentorskapsprogrammet som inleddes våren 2020. Sker i samverkan med delaktiga parter.	Område: Ryd	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Hösten 2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

2.12. Förberedande körkortsutbildning permanentas

Detta för utveckling av anställningsbarhet.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Pågående.
Vidareutvecklad åtgärd.			

2.13. Satsning på ungdomar som lämnar gymnasiet – ”första jobbet” anställningar

Politisk satsning i arbetsmarknadsnämnden under 2021.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF (AMI i samverkan med avd. för gymnasieskola och vuxenutbildning))	Finansiering och tid: Politisk satsning, välfärdsmiljonerna. 2021-2022.
Ny åtgärd.			

3.5 Utvecklingsområde 3: Utbildning för att barn och vuxna ska nå sin fulla potential

3.5.1 Nuläge

I Skäggetorp och Ryd går en mycket hög andel barn med annat modersmål än svenska i grundskolorna. Samma sak gäller för Bäckskolan i Berga. Andelen inskrivna barn i förskolan i Berga, Ryd och Skäggetorp är lågt.

Högstadiet i Skäggetorp har under lång tid haft stora utmaningar med låga skolresultat bland annat på grund av språket och att många elever är nyanlända,

eller relativt nyanlända. Ett beslut har fattats om att Skäggetorps högstadium ska stängas och eleverna ska istället placeras ut på andra skolor i Linköping för att öka deras möjligheter till integration och behörighet till gymnasiet. I Berga finns inget högstadium utan eleverna går redan utspridda på skolor utanför området, många går på Ånestadsskolan. I Ryd finns inte heller ett högstadium, detta avvecklades från 2016. Att bli behörig till gymnasiet är mycket viktigt för att komma vidare i livet.

Vårterminen 2020 blev 52 % av eleverna som bor i socialt utsatta områden behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, jämfört med 88 % för övriga elever i Linköpings kommun. I gruppen socialt utsatta områden ingår elever som bor i Skäggetorp samt delar av Berga och delar av Ryd (indelningen gjordes 2018 utifrån NYKO-områden).

Utbildningsnivån för den vuxna befolkningen är låg i både Berga och Skäggetorp. I Berga har 17 % enbart förgymnasial utbildning och i Skäggetorp har 28 % enbart förgymnasial utbildning. För Linköping totalt var siffran 8,5 % år 2018. I Ryd är motsvarande siffra för de som enbart har förgymnasial utbildning 9,7 %, vilket kan förklaras av den relativt höga andel studenter som är boende i området.

3.5.2 Vad kommunen behöver göra

Utbildningen ska ha en hög och likvärdig kvalitet. Den ska ge alla barn och elever förutsättningar att nå nationella mål och kunna utveckla sin fulla potential. Skolsegregationen ska motverkas.

Kommunen behöver arbeta för en god utbildning för alla barn och vuxna inom förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning så att alla barn och vuxna ska nå sin fulla potential. Utbildning är en viktig faktor för individens möjligheter till positiv utveckling och hopp i livet. Kunskaper i svenska är en nyckelfaktor för att många i dessa områden ska etablera sig i samhället, liksom utbildning inom samhällsorientering. Att föräldrarna får utbildning är viktigt då förståelsen ökar för hur viktig barnens skolgång är.

Andelen inskrivna barn i förskolan behöver öka i Berga, Ryd och Skäggetorp. Att gå i förskolan är viktigt för att få god förberedelse inför skolstarten, framförallt för språkutvecklingens skull. Utöver detta är det viktigt att arbeta aktivt för att alla elever ska få de bästa förutsättningarna till lärande redan på låg- och mellanstadiet.

Att säkra att eleverna Skäggetorp får ett bra mottagande på de högstadieskolor de kommer till genom tillgängliga resurser och kompetens som möter deras behov är något som måste prioriteras.

3.5.3 Åtgärder

3.1. Säkerställ en god mottagning av eleverna från Skäggetorpsskolan i de andra skolorna

Resurs har tillförts för att stärka skolorna och öka kompetensen hos den personal som ska ta emot eleverna.	Område: Mottagande skolor	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2020-2021
Vidmakthållen åtgärd.			

3.2. Aktivt verka för att främja ett aktivt skolval i alla åldrar

Det är gynnsamt för elever att göra ett aktivt skolval och det ska uppmuntras genom kampanjer och aktiv informations-spridning. Inte minst i Skäggetorp där situationen nu förändras i och med den nedlagda skolan. Genomförs av de som har kontaktytor mot elever, samt mot vårdnadshavare.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2020-2021 för att sedan utvärdera utfall.
Vidmakthållen åtgärd/vidareutvecklad åtgärd.			

3.3. Stärk och vidareutveckla Kulturpuls på låg- och mellanstadieskolorna

Skapa och standardisera en permanent och långsiktig samarbetsform där Kulturpuls och skolorna i områdena hittar samverkansformer som är överensstämmande med båda verksamheternas uppdrag.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Pågående, ska stabiliseras.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.4. Kartlägg orsaker till den lägre andelen inskrivna barn i förskolan i områdena, utifrån kartläggningen genomför åtgärder

Orsaker till den lägre andelen inskrivna barn i förskolan i områdena ska kartläggas. Utifrån kartläggningen ska åtgärder föreslås för att öka andelen barn i förskolan i områdena. Åtgärder kan till exempel vara riktade informationsåtgärder.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Påbörjas 2021.
Ny åtgärd.			

3.5. Arbeta med att motverka segregation i förskolan-åk 6

Bryt barriärer mellan elever genom insatser där erfarenhetsutbyten mellan elever från olika skolor i kommunen genomförs.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Påbörjas vt- 2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.6. Undersök finansieringsmöjligheter för att kunna göra Bokstart permanent

Bokstart finns idag i Berga. Finansieringsmöjligheter ska undersökas för att Bokstart ska kunna starta upp även i Ryd och Skäggetorp och göras permanent i alla tre områden. Syftet med Bokstart är att tidigt stimulera språkutveckling och skapa relationer till familjerna. Detta bygger på samverkan mellan bibliotek, förskola och barnhälsovård.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Finansiering saknas. Undersökning genomförs under 2021.
Ny åtgärd/Vidareutvecklad åtgärd.			

3.7. Komplettera SFI med arbetsmarknadsåtgärder

Utred möjligheten inom heltidsaktiveringen mellan VUX, AMI samt arbetsförmedlingen. Ev. utökning av den lokala överenskommelsen med arbetsförmedlingen.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2021 och fortsättningsvis.
Ny åtgärd.			

3.8. Inrätta ”mobila pedagoger” för extra språkstöd

Genomförs inom ”heltidsaktiveringen” samt genom samarbete med samordningsförbundet i centrala Östergötland (ESF ansökan).	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF tillsammans med samordningsförbundet	Finansiering och tid: Finansiering genom politisk satsning samt ESF-medel. 2021-2022.
Ny åtgärd.			

3.9. Utveckla formerna för samhällsorientering

Samhällsorientering ska utvecklas för att nå fler. Åtgärder för att även nå familjemedlemmar som har rätt till samhällsorientering ska tas fram. Regionen är kommunens utförare.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2021 och fortsättningsvis.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.6 Utvecklingsområde 4: Trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping

3.6.1 Nuläge

Skäggetorp är Linköpings största stadsdel efter innerstaden. Det är idag en egen stad i staden. Stadsdelen planerades på 60-talet helt enligt dåtidens ideal med till exempel trafikseparerade miljöer. Området är idag avskärmat från resten av staden av flera fysiska barriärer men det finns även mentala barriärer som gör att det är låg rörlighet till och från området trots att avstånden inte är stora. 86 % av alla bostäder i Skäggetorp är hyresrätter och över hälften av alla bostäder är tvåor och treor. I Skäggetorp råder en stor omflyttning. En förklaring är att det finns få stora bostäder, de som behöver bo större får lämna området och nya flyttar in i de lediga lägenheterna. En annan anledning är stadsdelens dåliga rykte, många väljer att lämna området när de har möjlighet.

Ryd kan liksom Skäggetorp ses som en stad i staden med både fysiska och mentala barriärer från resten av staden. Ryd planerades under 60-talet och var färdigbyggt i början av 70-talet. Ryd har en viss variation av bostäder med ett småhusområde och ett större område med flerbostadshus, områdena inom Ryd är dock tydligt uppdelade och skiljer sig åt gällande utformning och befolkning. Samtliga lägenheter i Ryd är hyresrätter, varav många av dessa är studentbostäder. Nya bostäder byggs idag genom en relativt nyligen antagen detaljplan.

Berga är till skillnad från Ryd och Skäggetorp mer integrerat med omkringliggande områden, och variationerna inom stadsdelen är större. Det finns både villor, radhus, bostadsrätter och hyresrätter men det råder stor intern segregation eftersom stadsdelen är tydligt uppdelad i olika områden. Nya bostäder byggs nu bredvid Berga centrum.

I Berga är aktivitetsparken välbesökt men i övrigt saknas idag målpunkter och mötesplatser i området.

I Skäggetorp och Ryd är de flesta funktioner koncentrerade till centrumet och det fungerar till viss del som en mötesplats. Agora är en ny målpunkt och mötesplats i Skäggetorp som kan locka besökare från hela Linköping.

3.6.2 Vad kommunen behöver göra

Kommunen behöver skapa trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping. Dels ska områdena upplevas som trivsamma och attraktiva både av de som bor och verkar där, men även av övriga Linköping. Det är också viktigt att områdena på ett bättre sätt kopplas samman med omkringliggande områden så att Linköping blir en mer sammankopplad och sammanhållen stad. Att skapa fler mötesplatser och målpunkter i Berga, Ryd och Skäggetorp, både för de egna invånarna, men också för övriga Linköpingsbor är viktigt. På så sätt stärks kopplingarna till omgivningen och det finns potential för att fler människor från olika områden ska mötas.

Ett planprogram har antagits för Skäggetorp och som möjliggör en strukturuomvandling av hela stadsdelen. Det är av största vikt att planerna förverkligas skyndsamt. Planprogrammet innebär att många nya bostäder byggs som komplement till det ensidiga utbud som finns idag. Det kommer göra det möjligt för fler att bo kvar i området även om de vill bo större eller i exempelvis radhus. De fysiska barriärerna runt området kommer också luckras upp och fler kopplingar kommer skapas till och från området vilket är mycket viktigt för att integrera Skäggetorp med omgivningen.

Detaljplanearbeten i Skäggetorp behöver prioriteras och samtal behöver föras med intressenter för att få fler att inse områdets potential och vilja starta detaljplanearbeten för att kunna bygga. Kommunen tillsammans med Stångåstaden har en viktig uppgift i att gå före och visa vägen för fler aktörer.

I Berga pågår ett stadsbyggnadsprojekt med flera intressenter. Det är viktigt att det prioriteras och förverkligas. På så sätt kan Berga kopplas samman ännu mer med Ekkällan och få en tydligare entré mot Tinnerö eklandskap. Fler nya bostäder innebär också investeringar i service som skolor och förskolor och har möjlighet att leda till en ännu mer blandad befolkning vilket är positivt.

I Ryd behöver tidigare planerade investeringar som skapar bättre förutsättningar för områdets utmaningar prioriteras.

3.6.3 Åtgärder

4.1. Genomför planprogrammet i Skäggetorp. Nya detaljplanearbeten där intressent finns ska prioriteras

Detaljplaner i Skäggetorp där intressent finns ska prioriteras högt för att den stora strukturuomvandling som planprogrammet möjliggör ska ske så snabbt som möjligt.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (PK)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2021
Vidmakthållen åtgärd.			

4.2. För kontinuerlig dialog med fastighetsägare i Skäggetorp kring utveckling i enlighet med planprogrammet

Kontinuerliga samtal ska föras med fastighetsägare i Skäggetorp kring förutsättningar att förverkliga planprogrammet för att få fler byggaktörer att komma in och utveckla Skäggetorp.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (PK)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Q1/2021
--	-----------------------	-----------------------	---

Vidareutvecklad åtgärd.

4.3. Bygga bostäder enligt planprogrammet

Uppdrag ges till bostadsbolag att prioritera fler investeringar i Skäggetorp, med fokus på att bygga nya bostäder enligt planprogrammet. Det är viktigt att det kommunala bolaget Stångåstaden går före och visar vägen för övriga intressenter.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Uppdrag ges under första halvåret 2021.
--	-----------------------	------------------	---

Vidareutvecklad åtgärd.

4.4. Fortsätt att prioritera investeringar som sammankopplar Skäggetorp med övriga staden

Under 2020-2023 kommer investeringar som skapar bättre förutsättningar för Skäggetorps utmaningar att särskilt prioriteras. Exempel på investeringar är utvecklade lekmiljöer, belyningsprojekt och kopplingar med omgivande stadsdelar och miljöer. Investeringarna kommer att tas fram i dialog med boende i stadsdelen för att skapa delaktighet. Arbetet ska kopplas med övriga förvaltningars arbete i området.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SMK)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram (investeringsbudget). 2021-2022
--	-----------------------	---------------------------	--

Ny åtgärd/vidareutvecklad åtgärd.

4.5. Pröva att etablera en internationell marknad (torghandel) i Skäggetorp

En internationell marknad med torghandel kan bli en ny målpunkt i staden. Samverkan med fastighetsägaren och samråd med	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SMK)	Finansiering och tid:
---	-----------------------	---------------------------	-----------------------

berörda aktörer måste ske innan det kan prövas.			Genomförs inom ram. Q2/2021 - Q2/2022
Ny åtgärd.			

4.6. Prioritera planläggning som utvecklar Berga till en mer socialt hållbar stadsdel

Detaljplaner där intressent finns och som på ett tydligt sätt utvecklar Berga till en socialt mer hållbar stadsdel ska prioriteras.	Område: Berga	Ansvarig: MoS (PK)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. 2022.
Ny åtgärd.			

4.7. Fortsätt att prioritera investeringar som stödjer Bergas utmaningar

Under 2020-2023 kommer investeringar som skapar bättre förutsättningar för Bergas utmaningar att särskilt prioriteras. Exempel på investeringar är utvecklade lekmiljöer, belysningsprojekt och kopplingar med omgivande stadsdelar och miljöer. Investeringarna kommer att tas fram i dialog med boende i stadsdelen för att skapa delaktighet. Arbetet ska kopplas med övriga förvaltningars arbete i området.	Område: Berga	Ansvarig: MoS (SMK)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram (investeringsbudget). Q1/2021
Ny åtgärd/vidareutvecklad åtgärd.			

4.8. Utveckla ytor för rekreation för alla åldrar

Det är viktigt att det i områdena finns ytor utomhus för olika former av rekreation som tilltalar	Område: Berga, Ryd	Ansvarig: MoS (SMK)	Finansiering och tid:
---	-----------------------	------------------------	-----------------------

alla olika åldrar. Utvecklingen ska ske i samverkan med KoF.	och Skäggetorp		Genomförs inom ram. Q1/2021
Ny åtgärd.			

4.9. Ta fram strategi för kommunikation kring Berga, Ryd och Skäggetorp

Syftet är kommunen ska kommunicera mer enhetligt kring områdena. Viktigt att lyfta fram gemenskapen och det positiva som en motvikt till den negativa nyhetsrapporteringen. Utred även hur en sammanvägd kvalitativ bedömning av området kan se ut.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, kommunikationsstaben	Genomförs inom ram. Påbörjat. Utredning inkluderas i budgetarbetet 2022.
Ny åtgärd.			

4.10. Vidareutveckla en stabil fastighetsägarsamverkan i områdena

Kommunen startar upp eller vidareutvecklar stabil och långsiktig samverkan med fastighetsägare i områdena. Stångåstaden, Lejonfastigheter MoS bör ingå. Viktigt med samverkan kring skötsel av utemiljöer men även andra viktiga frågor. Ev. sammankopplat med lokala brottsförebyggande grupper.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhetsenheten	Genomförs inom ram. Påbörjas 2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

4.11. Genomför utbildning för medarbetare på MoS om segregation

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen ska under 2021 genomföra en särskild utbildning kopplat till segregation för alla förvaltningens processer för att för att stärka kompetensen och öka förståelsen för vikten av att arbeta med dessa områden.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: MoS (Stab)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Första halvåret 2021.
Ny åtgärd.			

4.12. Omfördela resurser och tidigarelägg planerade investeringar som stödjer Ryds utmaningar

Resurser ska omfördelas så att tidigare planerade investeringar som skapar bättre förutsättningar för Ryds utmaningar ska prioriteras. Exempel på investeringar är utvecklade lekmiljöer, belyningsprojekt och kopplingar med omgivande stadsdelar och miljöer. Investeringarna kommer att tas fram i dialog med boende i stadsdelen för att skapa delaktighet. Arbetet ska kopplas med övriga förvaltningars arbete i området.	Område: Ryd	Ansvarig: MoS (SMK)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram (investeringsbudget). Q1/2021
Ny åtgärd/vidareutvecklad åtgärd.			

3.7 Utvecklingsområde 5: En rikare fritid för alla

3.7.1 Nuläge

I Skäggetorp finns det ett antal aktiva idrottsföreningar, men även andra föreningar och civilsamhällesaktörer, som erbjuder olika former av fritidssysselsättning för invånarna. Mycket är dock projekt och tillfälliga insatser och det är svårt att få en överblick över allt som görs. Kommunens fritidsverksamhet utgår främst från UngPuls och Agora.

I Berga finns det färre aktiva föreningar än i Skäggetorp. Berga by, där bland annat bibliotek kommer finnas, planeras öppna i början av 2021 vilket är positivt eftersom kommuninvånare länge efterfrågat fler mötesplatser i området som exempelvis ett bibliotek.

I Ryd finns det också ett antal olika föreningar som är mer eller mindre aktiva. I början av 2021 planeras biblioteket öppna i centrumhuset och Ryds sportcenter är under utveckling vilket bidrar positivt till området.

Aktivitetsparken mellan Rydskogen och Rydsskolan möjliggör flera olika aktiviteter så som fotboll, landhockey, basket och skateboardåkning och fungerar som en viktig mötesplats utomhus.

Kulturskolan har idag en svag ställning i områdena. Det är få elever som bor i Berga, Ryd och Skäggetorp som deltar i kulturskolans verksamhet. Att många barn och unga lever i relativ fattigdom kan vara en orsak till att de inte deltar i föreningsliv eller idrottsaktiviteter. Det är i många fall också så att deltagandet i organiserat föreningsliv inte är integrerat i den egna kulturen på samma sätt i dessa områden som i andra.

Det är en högre andel unga i årskurs 8 som bor i dessa områden som anger att de inte har någon regelbunden fritidssysselsättning jämfört med i Linköping totalt. Det är fler tjejer än killar som står helt utan fritidssysselsättning.

3.7.2 Vad kommunen behöver göra

Kommunen behöver arbeta för att möjliggöra en rikare fritid för alla människor i Berga, Ryd och Skäggetorp. Fritiden kan berika livet och är viktig för hälsan för både unga, vuxna och gamla. Kommunen måste försöka ta tillvara på olika intressen och passioner för att tillsammans med föreningslivet och civilsamhället erbjuda något för alla oavsett intresse eller ekonomiska förutsättningar. Kultur och idrott är en viktig väg till integration och delaktighet i samhället. Föreningsdeltagande skapar till exempel kunskap om demokratiska processer och är viktigt för känslan av att ingå i ett sammanhang.

Kommunen behöver på olika sätt stötta föreningslivet i att bygga upp en långsiktigt hållbar verksamhet. Detta för att komma bort från kortsiktiga insatser och projekt och istället samverka med stabila och långsiktiga aktörer.

Kommunen behöver också skapa attraktiva aktivitetsmiljöer såväl utomhus som inomhus och se till att de som vill bedriva föreningsverksamhet har lokaler att göra det i.

3.7.3 Åtgärder

5.1. Tillsatt resurs som arbetar med föreningsutveckling i områdena

Syftet är att både utveckla och stötta det befintliga föreningslivet, men också att stötta i demokratiprocesser för att fler ska kunna starta upp föreningsverksamhet. Bör	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Inkluderas i budgetarbetet 2022.
--	--	------------------	--

kopplas till områdesteam.			
Ny åtgärd.			

5.2. Inrätta fritidslotsar med uppdrag att kartlägga önskemål kring fritidsaktiviteter och matcha med utbud

Fritidslotsarna kan fungera som en mellanhand mellan kommuninvånare och föreningar eller kommunens verksamhet för att matcha intressen med aktiviteter. Viktigt med stöttning och uppmuntran så att fler får en meningsfull fritid.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Ev. finansieras via Delmos, alt. inkluderas i budgetarbetet 2022.
Ny åtgärd.			

5.3. Skapa långsiktiga och stabila strukturer kring föreningsbidrag

En total översyn av samtliga förvaltningars bidrag behöver göras för att skapa långsiktiga och stabila strukturer kring föreningsbidrag så att föreningarna kan bygga stabil och långsiktig verksamhet. En form för detta är IOP. En utredning med civilsamhället behöver genomföras.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Inkluderas i budgetarbetet 2022. Utredning med civilsamhället påbörjas 2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

5.4. Etablera Fritidsbanker

En fritidsbank fungerar som ett bibliotek med sport- och fritidsutrustning för utlån. Under	Område: Berga, Ryd	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid:
---	-----------------------	------------------	--------------------------

sommaren 2020 etablerades Pulsbanker med gott resultat. Pilotprojekt genomförs i något av områdena för att eftersträva permanent struktur.	och Skäggetorp		Finansiering saknas. Pilotprojekt påbörjas i något av områdena 2021.
Ny åtgärd.			

5.5. Vidareutveckla och stärk Agora, Berga By och Ryds sportcenter som mötesplatser

Vidareutveckla och stärk Agora, Berga By och Ryds sportcenter som centrala mötesplatser i områdena i samverkan med andra förvaltningar. Det är viktiga platser för integration. Öppettiderna ska utökas för att bättre möta stadsdelarnas behov. Området kring Wahlbäckshallen bör utvecklas för att nå en större målgrupp. Ryds motionscentrum bör även inkluderas i utvecklingsarbetet.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Genomförs delvis inom ram. Inkluderas i budgetarbetet 2022 för ökad ambitionsnivå. Pågående.
Vidareutvecklad åtgärd.			

5.6. Reservera tider i idrottshallar för lokal verksamhet

Syftet är att underlätta för, och stärka, de föreningar som bedriver lokal verksamhet eftersom de är viktiga för områdena. Till och med 2022 kommer fyra nya idrottshallar tas i bruk vilket möjliggör åtgärden.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Genomförandet startar hösten 2021 och beräknas vara genomfört fullt ut till hösten 2022.
Vidareutvecklad åtgärd.			

5.7. Möjliggör uthyrning av skollokaler för fritidsaktiviteter eller föreningar

Möjliggör uthyrning av skollokaler kvällstid till andra aktörer som föreningar, studieförbund eller kommunens fritidsverksamhet. Stora möjligheter finns kring praktiskt/estetiska lokaler som finns på Skäggetorpsskolan. Genomförs i samverkan med KoF.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: UAF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Påbörjas 2021.
Vidareutvecklad åtgärd.			

5.8. Samverka för att fylla lediga lokaler med fritids- eller föreningsverksamhet

Kartlägga behov av lokaler för fritidsverksamhet eller föreningsverksamhet i områdena. Samverkan med fastighetsägarna för att matcha behoven med ledigt utbud. Genomförs i samverkan med Stångåstaden med flera.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Pågående.
Vidmakthållen åtgärd.			

5.9. Utred förutsättningarna för att bygga aktivitetsfunktioner på parkmark, exempelvis en dansbana i Skäggetorp

Förutsättningarna för att bygga aktivitetsfunktioner på parkmark som exempelvis en dansbana ska utredas. Syftet är att skapa en plats för möten och ökad vuxenaktivitet utomhus, platsen ska kunna nyttjas av föreningar på olika sätt.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Inkluderas i budgetarbetet 2022. KoF och MoS. 2022.
---	-----------------------	------------------	--

Utredningen genomförs i samverkan mellan KoF, MoS och Lejonfastigheter.			
Ny åtgärd.			

5.10. Utveckla Glyttingebadet

Badet ligger geografiskt placerat mellan Ryd och Skäggetorp och kan nå många. Genomförs i samverkan med föreningslivet.	Område: Ryd	Ansvarig: KoF	Finansiering och tid: Planering 2020. Genomförande 2022 om finansiering finns. Inkluderas i budgetarbetet 2022
Ny åtgärd.			

4 Sammanfattning av nulägesbilder

Under våren 2020 arbetades nulägesbilder för Berga och Skäggetorp fram med syftet att ge en samlad beskrivning av området och en kortfattad nulägesbild. Detsamma gjordes för Ryd under hösten 2020. I nulägesbilderna kunde styrkor och skyddsfaktorer samt utmaningar och knäckfrågor för områdena identifieras, vilka presenteras i korthet nedan som en bakgrund till varför utvecklingsområdena och åtgärderna har valts. Nulägesbilderna som helhet för Berga, Ryd och Skäggetorp finns bifogade som bilaga 1, 2 och 3.

4.1 Berga

I Berga finns många positiva värden och skyddsfaktorer att ta tillvara på och utgå från men också många utmaningar att arbeta med. Stadsdelen har ett bra läge i staden, det är enkelt att ta sig dit och ut till andra områden och har stor potential att integreras väl i staden. Det finns redan en variation av boendetyper och en blandad befolkning. Nya bostäder byggs dessutom vilket är positivt och kommer leda till en ännu bättre blandning i området.

Berga är tydligt uppdelat i olika områden och den interna segregationen är stor. Det finns en tydlig uppdelning i olika socioekonomiska grupper. Arbetslösheten är bland många hög och trångboddheten är i vissa delar stor. Det finns många kommuninvånare som lever i utanförskap och som har ett stort behov av samhällsvägledning och stöttning och hjälp att integreras i

samhället. Kommunen bedriver områdesbaserad socialtjänst och en familjecentral finns i området men stödet når inte fram till alla. Det finns bland vissa en bristande tilltro till myndigheter och kommunen, och vetskapen om att de kan få stöd och skydd brister.

Bäckskolans elevsammansättning och resultat är en utmaning då mycket hög andel har annat modersmål än svenska.

I Berga förekommer det olika former av kriminalitet som skapar otrygghet, en koncentration av störningarna har funnits kring Berga slott och Berga centrum.

Aktivitetsparken är en viktig mötesplats utomhus i området men det saknas dessvärre icke-kommersiella mötesplatser inomhus. Berga centrum fungerar inte som det är idag. Att Berga By med bland annat bibliotek öppnar blir ett positivt tillskott i området.

Det upplevs som att det finns ett stort engagemang bland de boende för sitt område.

4.2 Ryd

Ryd är den tredje största stadsdelen i Linköping och en stor andel av de boende är studenter. 14 % av bostäderna i Ryd är småhus och 86 % är lägenheter. Samtliga lägenheter är hyresrätter och många av dessa är studentbostäder. Positivt för området är att det planeras och byggs fler bostäder varav vissa kommer vara bostadsrätter. De första etapperna med 85 nya lägenheter planeras vara klara för inflyttning vid årsskiftet 2020-2021.

Den interna segregationen är stor då det finns en tydlig uppdelning av olika socioekonomiska grupper mellan Ryds olika områden. Många boende har dock god kontakt med varandra och det upplevs som att det finns ett stort engagemang bland de boende för sitt område. Dock är tilliten till kommunen som aktör skör.

Till Ryd tillhör Rydskogen som är ett populärt område för promenader eller löpning. Mellan Rydskogen och Rydsskolan har kommunen anlagt en aktivitetspark som möjliggör flera olika aktiviteter så som fotboll, landhockey, basket och skateboardåkning. Detta är en viktig mötesplats utomhus.

En stor del av servicen och mötesplatserna i Ryd är koncentrerade till centrumet. I närliggande byggnader finns vårdcentral, familjecentral med BVC, öppna förskolan och Råd & Stöd samt UngPuls. Det finns också ett kårhus som tillhör Linköpings universitet, kallat Ryds herrgård.

I Ryd förekommer det olika former av kriminalitet som skapar otrygghet, en koncentration av störningarna har funnits kring den så kallade "Ryds-triangeln" mellan Ryds centrum, Ryds herrgård och servicehuset i Ryd. Flera platser upplevs som otrygga, både fysiskt och socialt.

4.3 Skäggetorp

Skäggetorp är en stor stadsdel där många människor lever och trivs bra och det finns en god gemenskap. All service man kan behöva i vardagen finns där och centrumet är levande. Det finns flera stabila och seriösa aktörer i området och det finns ett antal föreningar och civilsamhällesaktörer som också vill bidra till området så det finns stor potential och en bra grund att utgå från när de utmaningar som finns ska hanteras.

Skäggetorp är klassat som ett särskilt utsatt område av polisen, vilket innebär att de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Unga dras tidigt in i kriminella miljöer. Otryggheten i området är bland vissa hög, och området har ett dåligt rykte. Det förekommer stor omflyttning, många som har möjlighet väljer att flytta från området, bland annat för att barnen ska få bättre förutsättningar.

En stor andel av invånarna i Skäggetorp lever i utanförskap och en utsatt situation. Arbetslösheten är hög, andelen med ekonomiskt bistånd är hög och många hushåll har låg ekonomisk standard. Det bor många människor med utländsk bakgrund i Skäggetorp och många har ett stort behov av samhällsvägledning och stöttning och hjälp att integreras i samhället.

Skäggetorp är en avskärmad stadsdel, det finns både fysiska barriärer och mentala barriärer som gör att rörligheten till och från området är låg. Det är som en egen stad i staden och en del som bor där lämnar sällan området. Bostadsmiljöerna är likformade och det saknas varierade boendeformer. Framst finns mindre hyreslägenheter och idag behöver de som vill bo större eller i radhus eller villa lämna området.

Skolorna i området har stora utmaningar bland annat eftersom en mycket stor andel elever har annat modersmål än svenska. Resultaten är låga och få blir idag behöriga till gymnasiet.

Många olika insatser görs från olika aktörer, så väl som kommunen, fastighetsbolag och civilsamhället. Många projekt och tillfälliga insatser har bedrivits under åren med det saknas idag kontinuitet, långsiktighet och överblick.

5 Bilagor

Bilaga 1: Nulägesbild Berga, daterad 2020-11-06

Bilaga 2: Nulägesbild Skäggetorp, daterad 2020-11-06

Bilaga 3: Nulägesbild Ryd, daterad 2020-11-06